

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **V. B.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený obecnou zmocněnkyní M. K.,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2018, č. j. MPSV-2018/103120-916, sp. zn. SZ/MPSV-2016/247570-916,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasné podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25. 5. 2018, č. j. MPSV-2018/103120-916, sp. zn. SZ/MPSV-2016/247570-916, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem ze dne 31. 10. 2016, č. j. 278568/2016/UUA, kterým žalobci byla zamítnuta žádost žalobce o změnu příspěvku na péči od července 2016 na příspěvek na péči osobě závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III, a současně bylo rozhodnuto o zvýšení výše příspěvku na péči o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II od srpna 2016 z částky 4 000 Kč na částku 4 400 Kč.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že je dle jeho názoru plně závislý na péči druhé osoby. Tuto péči vykonává jeho manželka a případně její dcera. Konstatoval, že při posuzování jeho zdravotního stavu se k němu členové komise nechovali pěkně a ponižovali jej. Zdůraznil, že peníze z navýšeného příspěvku chtěl použít na koupi elektrického vozíku, který mu nechtějí příslušné orgány předepsat. Mechanický vozík, který má k dispozici, nezvládne ovládat. Příspěvek na péči pro stupeň závislosti II nestačí pokrýt veškeré potřeby žalobce. Žalobce uvedl, že nezvládá základní životní potřebu mobility, neboť potřebuje invalidní vozík a chodítko s tím, že mechanický invalidní vozík nezvládne ovládat. Dále nezvládne základní životní potřebu stravování, neboť je bezzubý, má cukrovku, dnu, žaludeční vředy a nemocné ledviny. Je tedy nutná přísná dieta a mělnění stravy. Nezvládá rovněž základní životní potřeby oblékání a obouvání, péče o domácnost, tělesná hygiena a péče o zdraví. Všechny úkony v těchto oblastech za něho musí vykonávat manželka. Nezvládá rovněž výkon fyziologické potřeby, neboť trpí inkontinencí třetího stupně. Nezvládá ani komunikaci, kdy se pomalu vyjadřuje a nepřesně a špatně hledá slova a zapomíná. Nezvládá ani základní životní potřebu orientace, protože se špatně orientuje v cizím prostředí a někdy i v Ústí nad Labem, nikdy nikam nechodí sám. Uvedl, že již dvakrát spolykal léky, nyní je před ním zamykají a hlídá je manželka.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu. Zrekapituloval průběh správního řízení. Zdůraznil, že po posouzení stupně závislosti posudkovou komisí byl žalobce vyzván k možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí, případně se k nim vyjádřit či je doplnit, této možnosti žalobce využil. Žalobce doložil vyjádření a požadoval přítomnost při jednání posudkové komise, následně došlo k doplňujícímu posouzení zdravotního stavu za přítomnosti žalobce. K námitkám v žalobě žalovaný uvedl, že má za to, že bylo přihlédnuto ke všem doloženým podkladům. Posudková komise měla k dispozici dostatečnou podkladovou dokumentaci i odborné lékařské zprávy a ve svém posudku se vyjádřila ke zvládání či nezvládání všech základních životních potřeb. Žalobce byl na základně jeho požadavku pozván k jednání komise a bylo tak možné objektivně posoudit na základně jeho vyšetření a podkladové dokumentace, že k nezvládání základní životní potřeby stravování, komunikace, orientace a osobních aktivit není z medicínského hlediska žádný důvod. Posudková komise zasedala v odborném složení, kdy byl přítomen posudkový lékař i odborník z oboru neurologie. Proto žalovaný považoval vypracovaný posudek za odborný, stěžejní a úplný důkazní prostředek, na jehož základě bylo možné rozhodnout. Posouzení stupně závislosti bylo vypracováno na základě objektivních podkladů, tj. na základě dostatečné zdravotní dokumentace, výsledků sociálního šetření, jehož výsledky nebyly zpochybněny, a funkčních důsledků zdravotního postižení a vlastního vyšetření při jednání posudkové komise. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhl, aby byla žaloba v plném rozsahu zamítnuta jako nedůvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Replika

4. V reakci na vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že nezvládá základní životní potřebu stravování, neboť má několikrát prasklé žaludeční vředy a dnu a proto musí dodržovat složitou dietu. Trpí rovněž cukrovkou a ledvinovými kameny. Musí rovněž dávat pozor na cholesterol. Zdůraznil, že nemá vůbec zuby a nesnese zubní náhradu (zvrací). Musí mít veškerou stravu namixovanou.
5. Nezvládá ani základní životní potřebu komunikace, neboť často nerozumí nebo špatně chápe komunikaci. Pak je vzteklý, přestože se nesmí rozčilovat.
6. Nezvládá ani základní životní potřebu orientace. Jeho orientace je špatná, sám by se ztratil. Bojí se zeptat lidí na cestu.
7. Nezvládá ani základní životní potřebu osobní aktivity, kdy žádné aktivity nemá. Naučil se trochu ovládat počítač, a to je jeho jediná zábava, ovšem hraní her mu nejde a pak se vzteká. Do divadla či kina nechodí, neboť by tam usnul nebo by rušil ostatní potřebou odejít na záchod. Rovněž by asi ani neslyšel. Na výlety s důchodci nemůže chodit, neboť musí chodit s chodítkem, padá, často je mu špatně, má motolice a musí velice často odpočívat. Nesnáší návštěvy a hluk.
8. Zdůraznil, že syn manželky rovněž potřebuje pomoc. Nemají prostředky na zaplacení služeb, které by umožnily odlehčení zátěže jeho manželky. Sama je také nemocná. Nemají prostředky, aby jeli do lázní.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.
10. Smyslem zákona o sociálních službách je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobce splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

11. Podle § 8 uvedeného zákona osoba (starší 18 let), která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb.
12. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplyvá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).
13. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“). Dle § 2 odst. 1 uvedené vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a uvedené vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

14. V příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění platném do 31. 8. 2016 (dle čl. II vyhlášky č. 218/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se řízení zahájená před její účinností dokončí dle dosavadního znění vyhlášky) jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.

- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
- Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o domácnost**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

15. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 12. 7. 2016 byla podána žádost o změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Dne 8. 8. 2016 bylo provedeno sociální šetření pro účely řízení o příspěvku na péči. V rámci tohoto sociálního šetření bylo zjištěno k jednotlivým základním životním potřebám, že se žalobce pohybuje po bytě pomocí dvou

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

francouzských holí a venku s pomocí čtyřkolečkového chodítka. Má však problémy s nerovnostmi a často padá. Používá i invalidní vozík, který sám nedokáže ovládat a manželka jej neuveze. Může jej vozit jen dcera, když je přítomna. Na lůžku se sám posadí a s přidržením se postaví do stoje. Schody zdolává jen v nejnútnejších případech a pomocí francouzských holí. Není schopen přenést předměty v levé ruce. Bylo zjištěno, že žalobce je orientován osobou, místem a časem. Okolí bydliště zná, vždy je však doprovázen jinou osobou z důvodu špatné mobility. Žalobce byl při sociálním šetření komunikativní a rozuměl sdělovanému. Manželka však do hovoru často vstupovala a doplňovala a upřesňovala odpovědi. Žalobce trpí 80% hluchotou, má k dispozici naslouchadlo. Brýle používá na čtení, trpí však šedým a zeleným zákalem. Osobní a úřední záležitosti mu vyřizuje manželka. Kromě podpisu napíše zprávu, využívá spíše PC. Přípravu a podávání stravy zajišťuje manželka, žalobce se nají v kuchyni u stolu. Není schopen vybalit potraviny ani otevřít nápoje. Při nalévání tekutin obsah rozlévá. Hlavní jídlo konzumuje pomocí lžice, maso mu manželka mele. Dietní režim je dodržován prostřednictvím manželky. Žalobce potřebuje pomoc s oblékáním a svlékáním pro špatnou manipulaci s oděvem. Nedokáže se obout. Výběr oblečení provádí manželka. Rovněž s hygienou pomáhá žalobci manželka včetně holení a stříhání nehtů. Žalobce používá inkontinentní pomůcky, potřebu cítí, ale nestíhá dojít na toaletu. Žalobce je ve starobním důchodu. Dcera žalobce bydlí v Litoměřicích, občas přijede na návštěvu a pomáhá s péčí o žalobce. Syn manželky je rovněž zdravotně postižený. Žalobce tráví čas převážně u PC, čte si zprávy v angličtině, využívá sociálních sítí ke kontaktu s kamarády a hraje hry. Každý druhý den chodí s manželkou na krátké procházky. Chod domácnosti zajišťuje manželka. Žalobce s ní jezdí na nákupy. V obchodním centru se posadí a čeká, až manželka nakoupí. Mince a bankovky pozná. Bydlí v panelovém domě ve 4. patře s výtahem. Dům má bezbariérový přístup. Koupelna v bytě je částečně zrekonstruovaná s přizpůsobenou vanou, madlem a protiskluzovou podložkou. Zastávka MHD je v blízkosti domu.

16. Dne 12. 9. 2016 byl vypracován posudek o zdravotním stavu žalobce posudkovou lékařkou MUDr. E. B. Lékařka konstatovala, že dle lékařské dokumentace a sociálního šetření je žalobce omezený v mobilitě, v interiéru se pohybuje s pomocí 2 francouzských holí, v exteriéru s pomocí čtyřkolového chodítka, schody zvládá s pomocí francouzských holí. Je inkontinentní, používá pleny, které vyměňuje s pomocí manželky. Ranní hygienu je schopen zajistit si sám, při celkové hygieně 1 x týdně potřebuje pomoc s umytím, nejedná se dle posudkové lékařky o každodenní úkon. Nebyl uznán úkon obouvaní, neboť dle posudkové lékařky může žalobce využít kompenzační pomůcky a boty na suchý zip, či bez zapínání. Při oblékání dle lékařky nemusí žalobce používat oblečení, které se obléká přes hlavu, ale na zapínání. Žalobce dle lékařky není chopen péče o domácnost, ovšem sám se nají a napije. Žalobce je orientován časem, místem i osobou a je schopen komunikace. Z osobních aktivit dle posudkové lékařky žalobce zvládá používání PC, mobilního telefonu, procházky s manželkou. Na základě uvedených zjištění posudková lékařka dospěla k závěru, že žalobce nezvládá základní životní potřeby mobilita, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a péče o domácnost. Lékařka dospěla k závěru, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I.
17. Dne 5. 10. 2016 byl vyhotoven doplňující posudek, ve kterém posudková lékařka uvedla, že jí bylo dodatečně doloženo neurologické vyšetření žalobce po poslední atace CMP ze srpna 2016. Na základě dodatečně dodaných lékařských zpráv dospěla posudková lékařka k přehodnocení závislosti žalobce při základních životních funkcích oblékání, obouvaní a celková hygiena. Posudková lékařka tedy dospěla k závěru, že žalobce potřebuje z důvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při základních životních potřebách mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a péče o domácnost. Lékařka dospěla k závěru, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II.

18. Na základě výše uvedeného doplněného posudku bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byl návrh na změnu výše příspěvku na péči žalobci zamítnut. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasný opravný prostředek.
19. V rámci odvolacího řízení žalovaný požádal o posudek v souladu s ustanovením § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí. Posudková komise jednala dne 30. 11. 2017 bez přítomnosti žalobce, neboť shledala shromážděnou podkladovou dokumentaci dostatečnou k objektivnímu posouzení zdravotního stavu žalobce i bez jeho přítomnosti. Komise konstatovala, že po vyhodnocení bohaté lékařské dokumentace hodnotí shodně s hodnocením první instance a v souladu se zjištěními sociálního šetření jako nezávládnuté základní životní potřeby a) mobility, kdy žalobce s chodítkem není schopen překonávat schody a využívat bez pomoci hromadnou dopravu, e) oblékání a obouvání, kdy žalobce hůře manipuluje s oděvem a potřebuje pomoc s obouváním, f) tělesná hygiena, kdy žalobce potřebuje k provedení hygieny pobídky a pak i pomoc s provedením celkové hygieny, g) výkon fyziologické potřeby, kdy žalobce je inkontinentní pro moč v I. stupni, někdy neudrží stolicí pro zhoršenou hybnost a pak potřebuje pomoc s očistou, není schopen samostatně manipulovat s inkontinenčními pomůckami, h) péče o zdraví, kdy žalobce potřebuje dohled nad užíváním léků, pomoc s převazy bércových ulcerací a s bandážemi dolních končetin, j) péče o domácnost, kdy žalobce není schopen vykonávat fyzicky náročné práce spojené s chodem domácnosti. U uvedených životních potřeb dle komise nelze spolehlivě a přesvědčivě prokázat na základě zdravotního stavu, že se jedná o základní životní potřeby, které žalobce samostatně bez pomoci a dohledu druhé osoby zvládá alespoň v přijatelném standardu.
20. Komise naopak jako nezávládnuté neuznala základní životní potřeby b) orientace, neboť žalobce je po psychické stránce dle psychiatrických nálezů správně orientovaný a po smyslové stránce se nejedná o těžkou nebo úplnou funkční poruchu zraku ani sluchu, c) komunikace, neboť žalobce je schopen komunikovat slovně i písemně, je schopen využívat PC a v nutné míře i mobilní telefon, d) stravování, neboť žalobce je schopen si vybrat potraviny určené k přímé konzumaci, k rozbalování a otevírání lahví může využívat vhodné pomůcky, najít a napije se sám (vaření včetně diety je zahrnuto v základní životní potřebě péče o domácnost), i) osobní aktivity, neboť žalobce je schopen smysluplně vyplnit svůj čas, vyřizování na úřadech není každodenní činností. Komise konstatovala, že u činností, které považuje za zvládnuté, nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto základní životní potřeby v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů.
21. Na základě výše uvedeného posouzení dospěla komise k závěru, že žalobce je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní dohled, pomoc nebo péči jiné fyzické osoby při zvládání šesti základních životních potřeb.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

22. Po seznámení s předmětným posudkem posudkové komise vyjádřil žalobce nesouhlas s jejími závěry, byla doložena nová lékařská zpráva ze sonografického vyšetření s tím, že žádal doplňující posouzení za jeho osobní přítomnosti.
23. Opakovanému jednání komise, které se konalo dne 10. 5. 2018, byl žalobce přítomen. S jeho souhlasem byla jednání komise přítomna i jeho manželka. Při jednání komise byl žalobce vyšetřen odbornou lékařkou z oboru neurologie MUDr. K. Při opakovaném jednání komise konstatovala, že u žalobce se jedná jen o mírnou kognitivní poruchu, nejedná se ještě o demenci, neboť žalobce byl plně orientovaný jak dle psychiatrických nálezů, tak dle projevu při jednání komise. Byla patrná bradypsychie, zhoršený sluch. Žalobce při jednání komise rozuměl mluvě normální hlasitosti, zesílení hlasu bylo potřebné jen minimálně. Zrak byl korigován brýlemi. Komise konstatovala, že po interní stránce byl žalobce vcelku dobře kompenzován při zavedené léčbě. Po pohybové stránce byl žalobce hodnocen jako postižený s tím, že pravostranné končetiny jsou bez poruchy hybnosti a levostranné končetiny mají lehce omezenou hybnost, stisk rukou byl oboustranně velmi dobrý, jemná motorika na obou rukou zachována, tremor horních končetin patrný pouze při jeho připomenutí. Omezení hybnosti levé horní končetiny bylo spíše funkčního charakteru. Na obou dolních končetinách byla shledána arthrotická defigurace kolenních kloubů, ale bez limitujícího omezení rozsahu hybnosti. Před vyšetřením se žalobce sám svlékl včetně rozepnutí knoflíků a opasku, sundal si ortézy, během vyšetření byl samostatně hybný na vyšetřovacím lůžku, ale bez opory nebyl schopen chůze. Chůze byl schopen pouze s oporou o kolečkové chodítko nebo o vyšetřující osobu. Komise v rámci opakovaného jednání konstatovala, že po vyhodnocení nově doložených nálezů a vyšetření při jednání komise, nebyl doložen horší objektivní nález proti závěru ze dne 30. 11. 2017, ani významné zhoršení po tomto datu. Komise vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku, a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.
24. Na základě výše uvedených závěrů posudkové komise bylo následně vydáno žalobou napadené rozhodnutí.
25. Žalobce ve své žalobě namítal nedostatečné zohlednění jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V tomto směru je nutno konstatovat, že správní orgány v rámci posouzení schopnosti žadatele zvládat základní životní potřeby musí postupovat v souladu s platnými právními předpisy. Způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je upraven ve vyhlášce č. 505/2006 Sb. v § 1 až § 2c. V § 2 citované vyhlášky je uvedeno, že při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Při hodnocení schopností zvládat základní životní potřeby se tedy nezkoumá faktická dovednost žadatele ani jeho zdatnost prostřednictvím fyzických a psychických testů, ale zásadně skutečnost, zda jednotlivé rozhodné úkony z důvodu jeho dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu může žadatel zvládat či nikoli. Je tedy třeba posoudit, jakými zdravotními potížemi žadatel trpí a na základě tohoto zjištění následně dovodit, v jaké míře žadatele daná zdravotní postižení objektivně omezují ve zvládání základních životních potřeb. Takto žalovaný v daném Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

případě postupoval. Zdravotní stav posoudila opakovaně v rámci odvolacího řízení posudková komise na základě dostupných lékařských zpráv o zdravotním stavu žalobce a na základě jeho vyšetření přímo při jednání komise. Následně posudková komise zhodnotila, zda objektivně jsou zdravotní postižení žalobce na překážku zvládnutí jednotlivých základních životních potřeb či nikoli, tedy zda žalobce má s ohledem na jeho dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dostatek duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností, aby jednotlivé základní životní potřeby zvládal či nikoli.

26. Na tomto místě soud zdůrazňuje, že komise při výše uvedeném hodnocení vycházela z obsahu zjištění sociálního šetření provedeného v místě bydliště žalobce. Dále se zabývala i předloženou lékařskou dokumentací. Při posuzování nemožnosti zvládnutí základních životních potřeb je především nutné vycházet z funkčních důsledků zdravotního postižení. Oproti předchozímu posouzení žalobce v jeho zdravotním stavu nedošlo k zásadnímu zhoršení. Komise zhodnotila, že žalobce v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládal základní životní potřeby mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a péče o domácnost. Komise se rovněž vypořádala se skutečností, že posoudila jako nezvládnutou základní životní potřebu stravování, neboť dle komise žalobce je schopen splnit úkony zahrnuté do této základní životní potřeby vyhláškou č. 505/2006 Sb., neboť je schopen si vybrat potraviny určené k přímé konzumaci, k rozbalování balení a otevírání lahví může využívat vhodné pomůcky a najít se a napije se sám. Komise se dle soudu řádně vypořádala i s otázkou zvládnutí základní životní potřeby komunikace, kdy konstatovala, že žalobce je schopen komunikovat slovně i písemně, je schopen využívat PC a v nutné míře i mobilní telefon. Ve vztahu k základní životní potřebě orientace pak komise uvedla, že žalobce ji zvládá, neboť je po psychické stránce náležitě správně orientovaný, po smyslové stránce se pak u něho nejedná o těžkou nebo úplnou funkční poruchu zraku ani sluchu. Dle soudu všechny výše uvedené závěry posudkové komise plně korespondují se zjištěními sociálního šetření.
27. Soud po prostudování posudků dospěl k závěru, že výsledný závěr posudkové komise je dostatečně odůvodněný, přesvědčivý a komplexní k tomu, aby na jeho základě bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí. V posudcích došlo dle soudu k dostatečné objektivizaci zdravotního stavu žalobce a jeho schopností zvládat základní životní potřeby.
28. Námitky žalobce ohledně rozsahu přiznání nezvládnutí jednotlivých základních životních potřeb tedy shledal soud jako zcela nedůvodné. Na tomto místě musí soud dále zdůraznit, že bohužel s ohledem na platnou právní úpravu nemohl soud přihlédnout při posouzení věci k dalším skutečnostem uváděným žalobcem v žalobě, které se týkají jeho finanční situace a únavy blízkých osob, které mu poskytují pomoc při zvládnutí běžného života.
29. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a ani je nepožadoval.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 13. listopadu 2019

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)